

**Ostravská univerzita
Filozofická fakulta
Katedra slavistiky – oddělení polonistiky**

**TEST
Přijímací řízení pro AR 2019/2020**

**Polská filologie – Polština pro překlad (navazující magisterské
studium, prezenční forma)**

Część A (40 punktów) / Část A (40 bodů)

1. Określ wybrane poniżej części mowy z następującego zdania [10 pkt]:

Wykorzystując kilkadziesiąt elementów języka, można budować z nich nieskończoną liczbę wypowiedzi, które – jeśli są poprawnie skonstruowane – będą zrozumiałe nawet wówczas, gdy ktoś, kto zna dany język, słyszy je po raz pierwszy.

Wykorzystując **czasownik**
kilkadziesiąt **liczebnik**
nich **zaimek**
jeśli **spójnik**
są **czasownik**
poprawnie **przysłówek**
ktoś **zaimek**
zna **czasownik**
je **zaimek**
pierwszy **liczebnik**

2. Wskaż akcenty w poniższych wyrazach [2 pkt]:

czterysta: czte – ry – sta

matematyka: ma – te – ma – ty – ka

3. Stopniuj następujący przymiotnik [2 pkt]:

miły   **milszy**   **najmilszy**

4. Utwórz celownik liczby pojedynczej wyrazu *kobieta* i oznacz w nim temat i końcówkę fleksyjną [6 pkt]:

kobiecie   kobieci = temat fleksyjny   -e = końcówka fleksyjna

5. Jak rozumiesz pojęcia [4 pkt]:

deklinacja: odmiana przez przypadki

koniugacja: odmiana przez osoby, czasy, tryby, strony

6. Wyrazy w nawiasach daj do odpowiedniego przypadku [suma 16 pkt]:

Nikt w tym towarzystwie nie słyszał o **Stanisławie Moniuszce** (Stanisław Moniuszko).
[2 pkt]

Odwiedzał często wielkie miasta, by przejść się po tamtejszych **muzeach** (muzeum, l.m.). [1 pkt]

Okazało się, że byli jego **prawdziwymi przyjaciółmi** (prawdziwy przyjaciel, N l. m.) [2 pkt]

Było tam dużo cudzoziemców – **Francuzów** (Francuz, l.m.), **Amerykanów** (Amerykanin, l.m.) i **Hindusów** (Hindus, l.m.). [3 pkt]

Matka obserwowała dziecko, ale za chwilę już **je** (ono) nie widziała. [1 pkt]

W swej pracy używał słowników **Lindego** (Linde), **Szymczaka** (Szymczak), **Doroszewskiego** (Doroszewski) i **Bąby** (Bąba). [4 pkt]

Rozetnij (rozciąć, 2. os. l. p., tryb rozkazujący) ten papier na mniejsze części. [1 pkt]

Jego matka była **Francuzką** (Francuz, rodz. żeński), żona zaś **Niemką** (Niemiec, rodz. żeński). [2 pkt]

Część B (60 punktów) / Část B (60 bodů)

8. Uved'te tři fáze p'ekladatelského procesu (p'ekladatelovy práce) dle J. Levého (Levý, J. *Umění p'ekladu*. Praha 1998.) [6 b.]:

pochopení p'edlohy

interpretace p'edlohy

p'estylizování p'edlohy

9. Jaký překladatelský postup byl použit při převodu označeného slova z polštiny do češtiny [3 b.]:

*Do daň tradycyjnej kuchni polskiej zalicza się m.in. **barszcz czerwony**. – K polským tradičním pokrmům patří mj. polévka z červené řepy.*

odpověď: **opisný překlad/explikace**

10. Rozhodněte prosím, zda jsou následující tvrzení pravdivá (označte možnost ANO) nebo nepravdivá (označte možnost NE) [3 b.]:

a) Kolokace, tedy sémantická spojitelnost lexému, představuje schopnost lexikálních jednotek jazyka vytvářet určitá konvencí daná syntagmatická spojení.

ANO   **NE**

c) Překladatelská ekvivalence mj. stanoví, že je potřeba zachovávat nároky na kvalitu překladu mj. na syntaktické, slovosledné, stylistické a terminologické úrovni.

ANO   **NE**

d) Konkretizace a generalizace jsou typickými příklady gramatických postupů a transformací v překladu.

ANO   **NE**

11. Žánr polské literární reportáže je spjat se jmény (označte jednu z nabízených variant) [2 b.]:

a) Tadeusz Konwicki, Olga Tokarczuk, Paweł Huelle

b) Ryszard Kapuściński, Mariusz Szczygieł, Hanna Krall

c) Stanisław Lem, Andrzej Stasiuk, Katarzyna Grochola

12. Za nejvýznamnějšího překladatele/překladatelku soudobé polské poezie ze tří uvedených osobností považujeme (označte jednu z nabízených variant) [2 b.]:

a) Vlasta Dvořáčková

b) Martin Hilský

c) Radka Denemarková

13. V níže uvedených výčtech dvojic slov označte dvojici výrazů, která z lexikálního (stylistického nebo sémantického) hlediska nehodí k ostatním. Své rozhodnutí zdůvodněte [4 b.]:

a. maszyna/mašina – wieczerza/večeře – chory/chorý – **bezcenny/bezcenný** – fabryka/fabrika

zdůvodnění: **opačný význam**

b. skuteczny/skutečný – czerstwy/čerstvý – sklep/sklep – staw/stav – **wiosna/vesna**

zdůvodnění: **stejný význam (stylistický rozdíl)**

14. Přeložte následující věty do polštiny [10 b.]:

Měl jsem jeho problémů až po uši. – **Miałem jego problemów po dziurki w nosie (powyżej uszu).**

Mám rád jak Krakov, tak Varšavu. – **Lubię tak (zarówno) Kraków, jak i Warszawę.**

Zamilovala jsem se do něj na první pohled. – **Zakochałam się w nim od pierwszego wejrzenia.**

Ke zprávě přikládáme ceník a podrobné podmínky dodávky. – **Do wiadomości załączamy cennik i szczegółowe warunki dostawy.**

Čím více peněz, tím hůře. – **Im więcej pieniędzy, tym gorzej.**

15. Přeložte následující věty do češtiny [10 b.]:

Wczoraj uruchomiono nową linię lotniczą na trasie Kopenhaga – Wenecja. – **Včera byla zprovozněna nová letecké spojení na lince Kodaň – Benátky.**

Odnotowaliśmy pięcioprocentowy wzrost w stosunku do zeszłego roku. – **Zaznamenali jsme pětiprocentní nárůst ve srovnání s minulým rokem.**

Powiedziawszy te słowa, wyszedł z biura. – **Jakmile řekl tato slova, odešel z kanceláře.**

Zdecydował się na prowadzenie negocjacji. – **Rozhodl se vyjednávat.**

Na początku obiecał złote góry, ale nic się nie spełniło. – **Ze začátku sliboval hory-doly, ale nic se nesplnilo.**

16. Přeložte následující text včetně nadpisu do češtiny. Jako řešení uveďte vždy pouze jednu variantu. Hodnotí se ekvivalence a adekvátnost překladu (vč. překladu reálií a idiomů), stylistická, gramatická a lexikální správnost cílového textu, jazykové dovednosti a faktické znalosti odborné terminologie [20 b.]:

10 sposobów na tanie podróżowanie po Europie

Jak zaplanować podróż po Europie, by zminimalizować koszty? Co zrobić, by wycieczka była jak najtańsza? Przedstawiamy 10 sprawdzonych sposobów na wakacje, które nie odchudzą twojego portfela.

1. Używaj wyszukiwarek i odwiedzaj strony przewoźników

Czasami marzy nam się konkretny kierunek. Chcemy koniecznie napić się włoskiej kawy przy rzymskiej Fontannie di Trevi, pragniemy spłynąć Loarą by podziwiać tamtejsze zamki lub nie możemy wyobrazić sobie wakacji bez „greckiego słońca”, które rozpala kretańskie plaże. Dlatego warto przewertować wyszukiwarki internetowe i strony przewoźników w celu znalezienia najlepszej oferty. Nawet w sezonie można trafić świetną propozycję, dzięki której znacznie oszczędzimy na locie. (...)

[Zdroj: <https://www.nntfi.pl/finanse-po-godzinach/10-sposobow-na-tanie-podroze-po-europie>]

Jedna z možných variant překladu:

10 způsobů jak levně cestovat po Evropě

Jak si naplánovat cestu po Evropě, aby byly náklady minimální? Co dělat, aby byla cesta co nejlevnější? Představíme 10 osvědčených způsobů na dovolenou, kterou nevyždímá vaši peněženku.

1. Používejte vyhledávače a stránky dopravců

Někdy sníme o konkrétním místě. Toužíme ochutnat italskou kávu u římské Fontány di Trevi, plout po Loarě a obdivovat tamní zámky nebo si nedokážeme představit dovolenou bez „řeckého slunce“ rozpalujícího krétské pláže. Proto se vyplatí projít internetové vyhledávače a stránky dopravců s cílem najít nejlepší nabídku. Dokonce v sezóně se nám může podařit najít skvělou nabídku, díky níž výrazně ušetříme na letence. (...)

Kritéria pro vyhodnocení a postup, jakým se stanoví výsledek přijímací zkoušky nebo její části:

Písemný test celkem: 100 bodů

Základní statistické charakteristiky písemné přijímací zkoušky nebo její části:

Počet uchazečů, kteří se zúčastnili písemné přijímací zkoušky: **14**

Nejlepší možný výsledek písemné přijímací zkoušky: **100**

Nejlepší skutečně dosažený výsledek písemné přijímací zkoušky: **91**

Průměrný výsledek písemné přijímací zkoušky: **74,62**

Směrodatná odchylka výsledků písemné přijímací zkoušky: **11,91**

Decilové hranice výsledku zkoušky:

Podle vyhlášky MŠMT 276/2004 novelizující vyhlášku MŠMT 343/2002 §4 odst. 6 se průměry u testů nezveřejní, pokud počet uchazečů, kteří se zúčastnili písemné přijímací zkoušky, je menší než 5 a decily se nezveřejní, pokud počet uchazečů, kteří se zúčastnili písemné přijímací zkoušky, je menší než 100.

Ostrava, 18. 6. 2019

Zpracovala: PhDr. Simona Mizerová, Ph.D.

Za správnost odpovídá: PhDr. Jiří Muryc, Ph.D.